

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

Український мовно-літературний факультет
імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка
Кафедра зарубіжної літератури та слов'янських мов
імені професора Михайла Гетманця

До 220 річниці з дня заснування університету

**Збірник тез студентської наукової конференції
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК»,
присвяченій 220-річчю Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди
(24 жовтня 2024 року)**

Харків 2024

УДК 81+82
ББК 81+84

Редакційна колегія:

Голобородько К.Ю., Криворучко С.К., Радчук О.В., Скоробогатова О.О.,
Степанченко І.І. / за загальною редакцією Радчук О.В.

Рекомендовано редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 10 від 16 жовтня 2024 р.

Актуальні проблеми філологічних наук: збірник тез студентської наукової конференції (24 жовтня 2024р., м. Харків) / за заг. ред. докт. філол. наук, проф. О.В. Радчук. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2024. 107 с.

У збірнику подано матеріали з проблем філології онлайн-виступів студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди, а також здобувачів Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Київського національного лінгвістичного університету, Криворізького державного педагогічного університету, Національного університету харчових технологій, Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та учнівські доповіді (КЗ «Харківський ліцей №38», КЗ «Харківський ліцей №126»). У тезах висвітлено актуальні проблеми сучасного літературознавства та мовознавства, а також методики навчання філологічних дисциплін.

Для викладачів, аспірантів, студентів гуманітарних закладів вищої освіти та вчителів закладів загальної середньої освіти.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди, 2024

ЗМІСТ

ЛІНГВІСТИКА: ВІД МИНУЛОГО ДО СУЧАСНОСТІ

Бабко Н.М. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ТИПИ КОНЦЕПТІВ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ У СУЧАСНІЙ КОГНІТИВНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

Наук. кер.: д. філол. н., проф. К.Ю. Голобородько

Гомаз Д.О. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ВПЛИВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА ФОРМУВАННЯ ДІЄСЛІВНИХ НОВОТВОРІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Наук. кер.: к. філол. н., проф. О.А. Олексенко

Гончар Ю. І. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОГО ЖАНРУ ПОРАДИ В УКРАЇНСЬКИХ ТА АНГЛІЙСЬКИХ ПРИСЛІВ'ЯХ ТА ПРИКАЗКАХ

Наук. кер.: к. філол. н., доц. Ю. М. Лебеденко

Лебедєва Н. А. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

РОЛЬ ДІЄСЛІВНОЇ СИНОНІМІЇ У ХУДОЖНІХ ТЕКСТАХ

Наук. кер.: д. філол. н., проф. Н. В. Піддубна

Мишина Д. Ю. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

СТАН ВИВЧЕННЯ МОВНИХ ІННОВАЦІЙ

Наук. кер.: к. філол. н., доц. І. А. Павлова

Проскурін І. А. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

ДО ПИТАННЯ «БЛИХ ПЛЯМ» ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: ПОЕТИЧНИЙ МОВОСВІТ М. Ф. ЧЕРНЯВСЬКОГО

Наук. кер.: д. філол. н., проф. К. Ю. Голобородько

Пустовий М.А. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДґРУНТЯ ВИВЧЕННЯ РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСУ

Наук. кер.: д. філол. н., проф. О.В. Радчук

Семейко Д.С. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ПРОСТОРІЧНА ЛЕКСИКА ЯК ЗАСІБ УВИРАЗНЕННЯ МОВИ В РОМАНІ ЄВГЕНІЇ КУЗНЕЦОВОЇ «ДРАБИНА»

Наук. кер.: к. філол. н., доц. О.О. Полозова

Хохун К.А. Київ, Київський національний лінгвістичний університет

СТАНОВЛЕННЯ, ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ПЕРЕКЛАД АРАБСЬКОЇ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Наук. кер.: д. філол. н., проф. О.Р. Валігура

МИСТЕЦТВО ГОВОРИТИ: ВИДАТНІ ОРАТОРИ МИНУЛОГО І ПЕРШИЙ ДОСВІД КРАСНОМОВСТВА

Бобровський Є. Є. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

ПРАВИЛО ПОЧЕРГОВОСТІ МОВЛЕННЯ ЯК ЧИННИК УСПІШНОЇ КОМУНІКАЦІЇ (на матеріалі українських прислів'їв і приказок)

Наук. кер.: д. філол. н., проф. Т. Ф. Осіпова

Петров Д. В. Київ, Національний університет харчових технологій

РОЛЬ ОРАТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ В ДОСЯГНЕННІ УСПІХУ: ДОСВІД ДЕЙЛА КАРНЕГІ

Наук. кер.: ст. викладач О. О. Лелека

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА

Бабенко Ю. В. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

ТВОРЧИСТЬ ЛІНИ КОСТЕНКО В РЕЦЕПЦІЯХ КРИТИКИ

Наук. кер.: к. філол. н., доц. Т. В. Веретюк

Біла Я. В. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

КАТАРСИС У ТРАГЕДІЇ СОФОКЛА «ЦАР ЕДІП»

Наук. кер.: д. філол. н., проф. С. К. Криворучко

Бугай С. Б. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

«МОДЕЛІ ЖАНРУ «DARK АКАДЕМІ» У ПОВІСТІ НАТАЛІЇ МАТОЛІНЕЦЬ «АКАДЕМІЯ АМАТЕРАСУ»»

Наук. кер.: к. філол. н., доц. О. В. Муслієнко

Воляннюк О. Б. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

«КРИНИЧАР» М. ДОЧИНЦЯ У КОНТЕКСТІ ПОЛІЖАНРОВИХ РОМАНІВ

Наук. кер.: к. філол. н., доц. О. В. Муслієнко

Гавриленко Н. А. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

ПРОБЛЕМИ ЕСТЕТИКИ У ТВОРІ «ПОРТРЕТ ДОРІАНА ГРЕЯ» ОСКАРА УАЙЛЬДА

Наук. кер.: д. філол. н., проф. О. В. Радчук

Гугучія Г. Р. Черкаси, ЧНУ імені Б. Хмельницького

ФЕНТЕЗІ ЯК ЛІТЕРАТУРНИЙ ЖАНР

Наук. кер.: к. пед. н., доц. О. І. Кретова

Зеленська П. С. Харків, КЗ «Харківський ліцей 126»

ОСОБЛИВОСТІ ЗОБРАЖЕННЯ ВІЙНИ В РОМАНІ

ГЕРБЕРТА ВЕЛЛСА «ВІЙНА СВІТІВ» ТА «МАРСІАНСЬКИХ ХРОНІКАХ»

РЕЯ БРЕДБЕРІ

Наук. кер.: учитель зарубіжної літератури О.В. Калініна

Кисельова А. С. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

ВІЙНА УКРАЇНЦІВ ЯК ПЕРЕЖИВАННЯ ПРИСУТНОСТІ. ЕСЕЇ ЛЮБКА ДЕРЕША

Наук. кер.: к. філол. н., доц. Г. І. Хоменко

Комісарова Є.Є. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЗЛА У РОМАНІ ТОМАСА КІНІЛЛІ «СПИСОК ШИНДЛЕРА»

Наук. кер.: д. філол. н., проф. О.В. Радчук

Кулик К. В. Черкаси, ЧНУ імені Б. Хмельницького

АВТОР І ТЕКСТ У РОМАНІ «ІМ'Я ТРОЯНДИ» УМБЕРТО ЕКО

Наук. кер.: к. пед. н., доц. О. І. Кретова

Куценко А.В. Кривий Ріг, Криворізький державний педагогічний університет

ПРОТИРІЧЧЯ МІЖ ВІЧНИМ І ПОВСЯКДЕННИМ У РОМАНІ С. МОЕМА «МІСЯЦЬ І МІДЯКИ»

Наук. кер.: к. філол. н., доц. Л.Д. Федоряка

Мітрошина І.Є. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОСТІ ОСКАРА ВАЙЛДА У ДРАМАТУРГІЇ

Наук. кер.: д. філол. н., проф. О.В. Радчук

Огер О.С. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

СЕРЦЕ «МЕСОПОТАМІЇ»: ХАРКІВ У РОМАНІ СЕРГІЯ ЖАДАНА

Наук. кер.: к. філол. н., доц. О.В. Лямпрехт

Ольховська Д.О. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

ПРОБЛЕМАТИКА МАСКУЛІНІЗМУ ТА ФЕМІНІЗМУ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ «ВЕЛИКОГО ГЕТСБІ»

Наук. кер.: д. філол. наук, проф. О. В. Радчук

Панаріна Є. О. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

МЕТАФОРИЧНО-СИМВОЛІЧНИЙ СВІТ ПОЕЗІЙ СЕРГІЯ ЖАДАНА

Наук.кер.: к. філол. н., доц. О. В. Варенікова

Пархомова В.В. Харків, КЗ «Харківський лицей №38»

ПІДЛІТКОВА ПРОБЛЕМАТИКА В ТВОРІ АННИ ГАВАЛЬДИ «35 КІЛО НАДІЇ»

Наук. кер.: вчитель зарубіжної літератури Ю.В. Івахненко

Селезньова Н.В. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

АВТОБІОГРАФІЧНІ МОТИВИ В ПОВІСТІ ГРИГОРА ТЮТЮННИКА «КЛИМКО»

Наук. кер.: к. філол. н., доц. Т.В. Веретюк

Сергієнко А. С. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

ПОШУК СЕНСУ БУТТЯ У ФІЛОСОФІЇ МОРІСА МЕТЕРЛІНКА

Наук. кер.: д.ф.н., проф. О.В. Радчук

Сухоставська О. В. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІ ЗВ'ЯЗКИ ДРАМИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ «КАМІННИЙ ГОСПОДАР» З П'ЄСОЮ Ж.Б. МОЛЬЄРА «ДОН ЖУАН, АБО КАМІННИЙ ГІСТЬ»

Наук. кер.: д. філол. н., проф. О.О. Скоробогатова

Хижняк Г.Ю. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

СТЕНФОРД. ШУКАННЯ В ПРОСТОРИ ЕСЕЯ ТА ЇХ ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ

Наук. кер.: к. філол. н., доц. Г.І. Хоменко

Чалая М.А. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

«ПОРТРЕТ ДОРІАНА ГРЕЯ»: ПРОБЛЕМА ВНУТРІШНЬОЇ І ЗОВНІШНЬОЇ КРАСИ

Наук. кер.: д. філол. н., проф. О.В. Радчук

Шлапак Д.В. Черкаси, ЧНУ імені Б. Хмельницького

СУЧАСНИЙ ПРОСТІР НАУКОВИХ ПОШУКІВ УКРАЇНСЬКОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА

Наук. кер.: д. філол. н., проф. О.С. Киченко

ПОЕТИКА ХУДОЖНІХ ТВОРІВ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Врабій А.М. , Врабій В.М. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ПОРІВНЯННЯ ТА АНАЛІЗ ОБРАЗУ ДОН ЖУАНА У ТВОРАХ МОЛЬЄРА «ДОН ЖУАН, АБО КАМ'ЯНИЙ ГІСТЬ» І ЛЕСІ УКРАЇНКИ «КАМІННИЙ ГОСПОДАР»

Наук. кер.: д. філол. н., проф. О.О. Скоробогатова

Черкашина Ж. В. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

МЕТАФОРИ ТА СИМВОЛИ ЯК ВИРАЖАЛЬНІ ЗАСОБИ У ТВОРЧОСТІ ІВАНА ДРАЧА

Наук. кер.: д. філол. н., проф. К. Ю. Голобородько

Яловенко Д. П. Харків, ХНПУ імені Г. С. Сковороди

ФІЛОСОВСЬКІ ІДЕЇ ТВОРУ «МАЛЕНЬКИЙ ПРИНЦ» АНТУАНА ДЕ СЕНТ-ЕКЗЮПЕРІ

Наук. кер.: д. філол. н., проф. С. К. Криворучко

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МОВИ / ЛІТЕРАТУРИ

Гукасян В. В. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди
ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ 5 КЛАСУ ЗА
ДОПОМОГОЮ ТЕКСТОЦЕНТРИЧНОГО ПІДХОДУ

Наук. кер.: к. філол. н., доц. С.О. Марцин

Лозиняк А. А. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ВИВЧЕННІ ТА ВИКЛАДАННІ ЛЕКСИКОЛОГІЇ

Наук. кер.: к. філол. н., доц. О.О. Полозова

Кузьменко А.В. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ОСУЧАСНЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В МОВНІЙ ОСВІТІ НУШ (НА
МАТЕРІАЛІ ТЕМИ «БУДОВА СЛОВА І СЛОВОТВІР» У ПІДРУЧНИКАХ З
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ 5 ТА 6 КЛАСУ)

Наук. кер.: д. філол. н., проф. О.О. Маленко

Осика С.С. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

РЕАЛІЗАЦІЯ ТЕКСТОЦЕНТРИЧНОГО ПІДХОДУ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ
СИНТАКСИСУ ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ У 8 КЛАСІ ЗА ПРОГРАМОЮ
ІНТЕГРОВАНОГО МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОГО КУРСУ

Наук. кер.: к. філол. н., доц. С.О. Марцин

Ревенко Т.В. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ФОРМУВАННЯ РИТОРИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ
МОВЛЕННЯ УЧНІВ 5 КЛАСІВ НУШ

Наук. кер.: к. філол. н., доц. С.О. Марцин

Тімрова Ю.О. Харків, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ВИВЧЕННЯ ВІДОКРЕМЛЕНИХ ЧЛЕНІВ РЕЧЕННЯ У 8 КЛАСІ НА
ПРОГРАМОВИХ ТЕКСТАХ

Наук. кер.: к. філол. н., доц. О. О. Полозова

УДК 81:271

*Д.В. Петров
Київ, Національний університет харчових технологій
Наук .кер.: ст. викладач О.О. Лелека*

**РОЛЬ ОРАТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ В ДОСЯГНЕННІ
УСПІХУ: ДОСВІД ДЕЙЛА КАРНЕГІ**

*Найкращий шлях до серця людини –
це розмова з нею про те, що вона цінує понад усе.
Д. Карнегі*

У сучасному житті ми щодня творимо історію про себе: у соцмережах, у розповідях про себе друзям, знайомим та абсолютно незнайомим людям, а також під час виступів та промов на навчанні, роботі. «Що» ми говоримо і «як» ми говоримо безпосередньо впливають на те, як ми позиціонуємо себе чи як нас сприймає оточення. Адже важливо, щоб нас почули, оцінили важливість думки, та щоб висловлювання стали переконливими.

Мистецтвом говорити володіли ще в давні часи, з кожним століттям вдосконалюючи вміння та навички. Адже, нагальною потребою було і є вміння жити у суспільстві, налагоджувати стосунки з людьми під час щоденних та ділових контактів.

Зважаючи на викладене, метою публікації є виокремлення певних етапів теорії успішного спілкування на прикладі ораторської майстерності Дейла Карнегі, що був одним із творців теорії спілкування.

Впевнений в собі Д. Карнегі позбавлявся від низької самооцінки і відточував ораторські навички (активна участь в дискусійному гуртку). Успіх не забарився прийти: визнання кращим на всіх конкурсах публічних виступів. Карнегі всерйоз повірив, що саме на ораторському терені на нього чекає великий успіх. Були перші спроби: видано збірник корисних порад (книга про те, як правильно розмовляти з людьми). Безперервна важка праця, постійне спілкування дають змогу проаналізувати Дейлу Карнегі свій незначний життєвий досвід, і він зрозумів, що йому найбільше у щоденній діяльності знадобилися навички публічних виступів. Саме це допомогло подолати невпевненість і навчитися ефективно спілкуватися з клієнтами. Рішення є: викладати у вечірній школі основи спілкування.

Дейл Карнегі розробляв авторську систему навчання комунікації, яка виявилася настільки унікальною, що він узаконив на неї авторські права. Написав ще кілька брошур, що зміцнили його популярність. Перша книга «Ораторське мистецтво і надання впливу на ділових партнерів» користувалась неабияким попитом (1).

Зауважимо, що у сучасному світі виникає потреба: глибоке дійове бажання навчитися, переконлива рішучість поліпшити свої здібності у спілкуванні з людьми.

У низці книг автор дає слушні рекомендації щодо поведінки та як справляти гарне враження на оточуючих, впливати на їхнє рішення, як стати успішною людиною і позбутися страхів тощо. «Мене вражало, як швидко ділові люди набували певності в собі, робили кар'єру і як зростали їхні

заробітки. Успіх перевершив мої найоптимістичніші очікування» (2). Досвід, знання та переведення теоретичних розробок психологів у практичну галузь слугували основою створення власної теорії безконфліктного спілкування та появи Інституту ефективного спілкування та людських взаємин (3).

Отже, життєвий приклад Дейла Карнегі може навчити головному – що потрібно слухати себе, своє серце, шукати свій унікальний шлях, займатися тим, що подобається і до чого є хист, не боятися вийти з зони комфорту, розвиватися і зрозуміти, що немає поганих людей – є невідповідні життєві ситуації, з яких завжди можна знайти вихід.

Зауважимо, що якісне висловлювання думок з метою переконання та впливу на аудиторію потребує постійного вдосконалення навичок, нових знань. Тому виникає питання: «А над чим мені варто попрацювати, щоб стати кращим промовцем?»

Посилення інтересу до риторики як засобу утвердження людини в суспільстві викликає потребу у створенні популярних посібників з ораторського мистецтва та вивчення праць відомих ораторів-мотиваторів.

Список використаних джерел

1. Історія успіху. Біографія Дейла Карнегі. URL: <https://business.in.ua/biografiya-dejla-karnegy-dale-carnegie/> (дата звернення 15.08.2024)
2. Карнегі Д. Як подолати неспокій і почати жити. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Dale_Carnegie/Yak_podolaty_nespokii_i_pochat_u_zhyty.pdf (дата звернення 25.09.2024)
4. Карнегі Д. Життєпис. URL: <https://uk.wikipedia.org/> (дата звернення 05.09.2024)